

Gode rammer for samarbejdet om arbejdsmiljø på bygge- og anlægspladser

Bygherrens opgaver

Som bygherrer kan I gøre meget for at gå forrest og sikre, at samarbejdet om arbejdsmiljø bliver konstruktivt og effektivt. I kan fx skabe grundlag for, at virksomhederne prioriterer arbejdsmiljøet og samarbejdet om arbejdsmiljøet på byggepladsen ved at stille krav om arbejdsmiljø i de aftaler og kontrakter, som I indgår med entreprenørerne.

En af de vigtigste forudsætninger for et godt samarbejde om arbejdsmiljø på byggepladsen er, at virksomhederne deltager i jeres sikkerhedsmøder og deltager med deres ledelsesrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter.

Arbejdstilsynets regler om bygherrens tværgående arbejdsmiljøarbejde

De vigtigste regler om bygherrens pligter:

- Hvis I ved projekterings opstart forventer, at to eller flere entreprenører er til stede på byggepladsen samtidigt, skal I udpege arbejdsmiljøkoordinatorer til at koordinere i forhold til arbejdsmiljø ved projekteringen og byggeprocessen.
- Jeres arbejdsmiljøkoordinator for projekteringen (P) skal udarbejde en plan for sikkerhed og sundhed under projekteringen (PSS). Planen skal ajourføres igennem hele byggeprojektet. Som bygherrer skal I fastlægge ansvaret for fælles arbejdsmiljøforanstaltninger i fællesområderne.
- I skal sikre, at jeres arbejdsmiljøkoordinator for byggeprocessen (B) afholder opstartsmøder og løbende sikkerhedsmøder med alle virksomheder og sikkerhedsrunderinger i fællesområderne.
- I skal indkalde entreprenørerne til jeres opstarts- og sikkerhedsmøder. Hvis entreprenøren er forpligtet til at have en arbejdsmiljøorganisation (AMO), er det de ansattes arbejdsmiljørepræsentant og arbejdsleder, der skal indkaldes til møderne.

En arbejdsmiljøorganisation er virksomhedernes interne organisering af samarbejde om arbejdsmiljø mellem arbejdsgiveren, arbejdsledere og øvrige ansatte i virksomheden og på byggepladsen. Den skaber rammen om virksomhedernes løbende dialog om arbejdsmiljø. Virksomhederne har pligt til at deltage i det tværgående arbejdsmiljøarbejde, som koordineres af bygherrens arbejdsmiljøkoordinator, fx skal de deltage i opstarts- og sikkerhedsmøder. En virksomhed er forpligtet til at oprette en AMO på bygge- og anlægspladser, når der er mindst 5 ansatte og indlejede, som arbejder der i mindst 14 dage.

I kan få mere at vide om reglerne i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om bygherres pligter og i branchevejledningen på byggeproces.dk:

- at.dk/bygherrens-pligter
- byggeproces.dk/bygherren

Samarbejdet om arbejds miljø i praksis

Vigtige overvejelser for bygherrer inden I går i udbud eller skriver kontrakt

Det tværgående arbejdsmiljøarbejde på byggepladsen afhænger blandt andet af de rammer og beføjelser, I som bygherrer sætter for arbejdsmiljøforebyggelsen i projektet. Som bygherrer kan I bruge jeres udbud og kontrakter til at stille krav fra arbejdsmiljøloven til entreprenørernes arbejdsmiljøarbejde. Det kan give jer bedre mulighed for at overholde jeres pligter, samt sikre at entreprenøren bidrager til det koordinerende arbejdsmiljøarbejde på byggepladsen.

På næste side finder I forslag til emner, I bør overveje at adressere i kontrakterne.

Samarbejde med entreprenørerne

Som bygherrer kan I gøre meget for at skabe tydelige rammer for et proaktivt samarbejde om arbejdsmiljø i fællesområderne på byggepladsen, som kan bidrage til forebygelse af sikkerheds- og sundhedsrisici.

Inden I skriver kontrakt med entreprenørerne, bør I blandt andet overveje:

- Hvordan vil I sikre, at entreprenøren deltager på jeres opstarts- og sikkerhedsmøder, og hvordan vil I sikre, at entreprenørerne deltager via deres arbejdsmiljøorganisation?
- Hvordan vil I sikre, at I kan overholde jeres pligter i forhold til koordinering omkring arbejdsmiljø i forhold til eventuelle sprogbarrierer, herunder ved afholdelse af sikkerhedsmøderne.
- Hvordan bør entreprenørerne imødegå eventuelle sprogbarrierer og forskelle i sikkerhedskultur på fællesområderne, så virksomhederne og arbejdsmiljøkoordinator i praksis kan tale sammen?
- Hvordan skal arbejdsmiljøkoordinator (B) kunne reagere, hvis entreprenøren ikke overholder planen for sikkerhed og sundhed (PSS)?

Husk

I bør bruge sikkerhedsmøderne til at skabe klare rammer for de virksomheder på byggepladsen, der arbejder i fællesområderne.

Rammer for arbejdsmiljøkoordinatorerne

Som bygherrer er I forpligtet til at fastlægge rammerne for det arbejde, som jeres arbejdsmiljøkoordinatorer skal udføre. Inden I skriver kontrakt med en arbejdsmiljøkoordinator, bør I overveje:

- Hvilke opgaver vil I uddelegere til hhv. arbejdsmiljøkoordinator (P) og arbejdsmiljøkoordinator (B)?
- Hvordan skal sikkerhedsrunderingerne foregå, fx ved hjælp af værktøjet Byggeriets sikkerhedsmåling?
- Hvordan skal arbejdsmiljøkoordinator (B) føre tilsyn?
- Skal arbejdsmiljøkoordinator (B) kunne stoppe arbejdet lokalt?
- Skal arbejdsmiljøkoordinator (B) kunne gøre brug af økonomiske sanktionsmuligheder eller positive incitamentstrukturer, fx bonusordninger der honorerer en høj sikkerhedskultur?